



Три генерације ПОД ИСТИМ КРОВОМ

У скоро 400.000 кућа широм Србије живе и по три генерације. Један од најчешћих проблема вишегенерацијских заједница је недовољно толеранције кад је реч о потребама и правима, а њих се први одричу најстарији чланови породице

Пише МАРИНА МРЂЕН-ПЕТРОВИЋ

Последњих деценија у многим европским земљама, а Србија није избегла те процесе, повећава се број младих, али и средовечних људи који се, под теретом кризе, незапослености и пораста егзистенцијалних трошкова, враћају у своје родитељско гнездо. Социолози их још називају и „бумеранг“ генерацијом, јер нису у стању да зараде довољно за самосталан живот. С друге стране, средња генерација која је успела да се осамостали, неретко под своје окриље враћа остarele родитеље, како би лакше бринула о њима. У развијеним земљама све је присутнији тренд изградње вишегенерацијских домаћинстава, а подаци Републичког завода за статистику показују да у скоро 400.000 кућа широм Србије живе и по три

генерације под истим кровом. Међу њима је безмало 4.000 газдинстава са више од десет укућана.

Радмила Пеција Урошевић, социолог и аутор књиге „Бонтон старења“, објашњава да је у Србији тренутно у порасту број самачких старачких домаћинстава; приметно је одсуство породичног старања, али и вишегенерацијских породичних заједница.

– Један од најчешћих проблема вишегенерацијских заједница је такозвана принудна међугенерациска солидарност: млађи помажу старије, старији помажу млађе генерације, а све са циљем егзистенције и опстанка. Такође, неретко међу члановима не постоји довољно толеранције кад је реч о личним потребама и правима других, а чини се да се најстарији чланови

породице својих права први одричу. Одлазак у пензију један је од највећих стресова, јер људи из апсолутне активности улазе у стање недешавања, сувишности и безидејности. Тада многи пензионери забораве да имају право на лични живот, на своје време и потребе, пре свега због солидарности са својом децом. Средња генерација је приморана да ради дуже, и тада баке и деке постају контролни орган и преузимају свакодневну бригу о унучићима. У нашем детињству и младости, најтоплија и најлепша места заузимају баке и деке, али је такав однос, нажалост, сада све мање присутан, јер баке и деке постају радна снага својој деци, те се у том целодневном сервисирању губи топлина тих односа – објашњава госпођа Урошевић.

ОД НАВРНБАБЕ ДО БЕБЕ



У породици Расмусен у америчкој савезној држави Јути заједно живи чак шест генерација, од баке Рут (95), па до бебе Круа Александера Вудленда, који је рођен у августу прошле године. Шест генерација које живе заједно права су реткост, тако да је о овој поро-

дици направила емисију и Фокс телевизија. У Гинисовој књизи рекорда, међутим, највећи број генерација које живе у истом домаћинству износи – седам.

КРИЗА ОКУПЉА ГЕНЕРАЦИЈЕ

Све више Американаца из економских разлога купују куће у којима могу да живе заједно са својим остарелим родитељима. Градитељи породичних кућа и станова у САД све чешће добијају захтеве за домове у којима могу да живе заједно припадници више генерација – од остарелих родитеља, чак до њихових праукука. Ове типске куће имају такозвани „стан за ташту“ – посебан део са кухињицом, купатилом и спаваћом собом. Одвојене стамбене јединице често су резервисане и за децу студенте, који се због превисоких студентских кредита и тешке економске ситуације све теже осамостаљују.



Она такође напомиње да се у последње време доста говори о међугенерациском сукобу, који се пре свега огледа у међусобном неразумевану, непознавању и неуважавању.

– Сви чланови домаћинства о томе треба да разговарају и редифинишу место, значај и право сваке генерације на сопствени избор и живот. У вишегенерациским породичним заједницама, у којима се преплићу свакодневне функције свих чланова, неопходно је створити заједничко време и место њиховог дружења. Такви међугенерациски контакти су драгоцени и сви добијају, а посебно кад је реч о односима бака, дека и унука. То не би требало да буде време када бака спрема ручак за све укућане или проверава да ли је дете урадило домаћи задатак, већ време за одлазак у дечје позориште или у парк, за играње друштвених игара или поподневну кафу са осталим укућанима – предлаже наша саговорница.

205.979

домаћинстава у Србији има пет чланова

111.689

кућа у Србији има шест чланова

4.392

домаћинства у Србији има чак девет чланова

500.000

самачких кућа пописано у Србији

51.5 милиона

Американаца живи у вишегенерациским домаћинствима